

گروه آموزشی پژوهش هنر

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد در رشته پژوهش هنر

عنوان: قاب در نگارگری ایرانی

استاد راهنمای اول: دکتر محمدرضا غیاثیان

استاد راهنمای دوم: دکتر مهران ملک

دانشجو: رضا شیخ سامانی

آذر 97

واژه های کلیدی: نگارگری، قاب، نقاشی ایرانی، کادرگریزی، تذهیب و تشعیر

چکیده:

در مورد قاب نقاشی تعریفی عام وجود دارد. به علاوه فلاسفه‌ای چون کانت و دریدا در مورد آن مذاقه کرده و تلاش کرده‌اند تعریفی فلسفی به آن ببخشند. کانت قاب را عنصری تزئینی در پیرامون می‌داند که هدف آن جلب نظر بیننده به درون است. دریدا اما نگاه دقیق‌تری دارد و آن را مرز میان درون و برون می‌داند و آن را ناسازه‌ای تعریف می‌کند که هم عملاً وجود ندارد و هم تعیین‌کننده است؛ در حدی که در واقع معین کل اثر هنری است. با این حال نگاه به نگارگری ایرانی از دریچه تعاریف عرفی و فلسفی همچنان ناکافی به نظر می‌رسد. دست یافتن به نگاهی نو در مورد قاب در درک گذشته، حال و آینده هنر ایران و درک بهتر زیبایی‌شناسی ایرانی نقش اساسی خواهد داشت. قاب در نگارگری ایرانی دارای ویژگی‌هایی مخصوص به خود است که می‌توان آنها را با توجه به انحراف از تعاریف عام مشخص و دسته‌بندی کرد. تلاش برای تعریف قاب که متناسب با نگارگری ایرانی باشد، بررسی ویژگی‌های منحصر به فرد قاب در نگارگری ایرانی، نگاه به سیر تاریخی-جغرافیایی این ویژگی‌ها و یافتن عوامل موثر در آنها از اهداف این تحقیق است. ارائه فهرستی از ویژگی‌های منحصر به فرد قاب نگارگری ایرانی و تأثیر عوامل فنی و غیرفنی بر قاب از نتایج این پژوهش هستند. این تحقیق از نوع توسعه‌ای است و با روش گردآوری مطالب کتابخانه‌ای انجام شده است.